

लोडसेडिङ्ग न्यूनीकरण कार्ययोजना - २०६९

मूल कार्यक्रम	कार्यक्रम	समय तालिका	जिम्मेदार निकाय/पदाधिकारी	सहयोगी निकाय	कैफियत
नेपाल विद्युत प्राधिकरणमा रहेका तापिय विद्युत उत्पादन केन्द्र संचालन गरी दैनिक ६०० मे.वा. घण्टा ऊर्जा आपूर्ति गर्ने । (६ लाख युनिट)	१. नेपाल विद्युत प्राधिकरणका तापिय विद्युत उत्पादन केन्द्रहरु ६ महिनासम्म दैनिक १५ घण्टा ४० मे.वा. मा सञ्चालनमा ल्याउने ।	२०६९ मंसिर १५ भित्र	श्री केशव राज भट्ट महाप्रबन्धक, उत्पादन संचालन तथा सम्भार*		अनुगमनको प्रभावकारी व्यवस्था गर्ने
	२. उक्त केन्द्रहरु संचालन गर्न इन्धन आपूर्तिको भरपर्दो व्यवस्था मिलाउने ।	२०६९ मंसिर १५ भित्र	श्री केशव राज भट्ट महाप्रबन्धक, उत्पादन संचालन तथा सम्भार*	वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, ऊर्जा मन्त्रालय	
विद्यमान क्रस बोर्डर प्रसारण लाइनहरु मार्फत भारतबाट दैनिक ३१५० मे.वा.घण्टा ऊर्जा आयात गर्ने । (३१ लाख ५० हजार युनिट)	१. आवश्यक विद्युत खरीद विक्री सम्झौता गर्ने ।	२०६९ कार्तिक मसान्त भित्र	श्री राजेश्वर मान सुल्या महाप्रबन्धक, प्रसारण तथा प्रणाली संचालन*	ऊर्जा मन्त्रालय	७०-८० मेगावाट विद्युत आयात गर्दा थप बिजुलीको महसुल समायोजन गर्नुपर्ने भएकोले नेपाल सरकारबाट फरक रकम व्ययभार वहन गर्नुपर्ने
नयाँ बन्ने क्रस बोर्डर प्रसारण लाइन मार्फत भारतबाट दैनिक १३५० मे.वा.घण्टा ऊर्जा आयात गर्ने । (१३ लाख ५० हजार युनिट)	१. कटैया देखि कुसाहासम्मको १३२ के.भी. प्रसारण लाइनको निर्माण द्रुत गतिमा सम्पन्न गर्ने ।	२०६९ माघ मसान्त भित्र	श्री गणेश प्रसाद राज महाप्रबन्धक, ग्रीड विकास *	गृह मन्त्रालय, ऊर्जा मन्त्रालय	प्रचलित कानूनमा रहेको खरिद प्रक्रियामा छोटो अवधि राखी टेण्डर आव्हान गर्ने
	२. यस कामका लागि नेपाल सरकारबाट पावर ग्रीड कर्पोरेशन इन्डियालाई वार्ता गरी निर्माण गर्न लगाउने, वातावरणीय मूल्यांकन (EIA/IEE) सम्बन्धी कार्य पनि निर्माण कार्य सँगसँगै सम्पन्न गर्ने तथा जग्गा अधिकरण सम्बन्धी कार्य छोटो अवधिमा सम्पन्न गर्ने ।	२०६९ आश्विन मसान्तभित्र	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय	राष्ट्रिय योजना आयोग, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय, वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय र ऊर्जा मन्त्रालय	
	३. यस कामका लागि रु. ३२ करोड रकम व्यवस्था गर्ने ।	२०६९ आश्विन मसान्त भित्र	अर्थ मन्त्रालय		

मूल कार्यक्रम	कार्यक्रम	समय तालिका	जिम्मेदार निकाय/पदाधिकारी	सहयोगी निकाय	कैफियत
	४. निर्माण सम्पन्न भए पछि विद्युत आपूर्ति हुने गरि खरिद सम्भौता गर्ने	निर्माणको प्रगति अनुसार	श्री राजेश्वर मान सुल्या महाप्रबन्धक, प्रसारण तथा प्रणाली संचालन*	उर्जा मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय	
नेपाल विद्युत प्राधिकरणको प्रणालीको हालको प्राविधिक चुहावट घटाउनुको साथै प्रणालीको विश्वसनीयता (Reliability) बढाउने कार्य गर्ने ।	१. निर्माणाधिन प्रसारण लाइनहरु खिम्ति-ढल्केवार तथा थानकोट-चापागाउ-भक्तपुर खण्डको निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने ।	२०६९ माघ मसान्त भित्र	श्री गणेश प्रसाद राज महाप्रबन्धक, ग्रीड विकास *	गृह मन्त्रालय, ऊर्जा मन्त्रालय	
	२. नेपाल सरकारले सो कार्यको लागि आवश्यक सुरक्षा तथा अन्य सहयोग गर्ने ।	कार्य सम्पन्न भएसम्म	ऊर्जा मन्त्रालय	गृह मन्त्रालय, ऊर्जा मन्त्रालय	
माग व्यवस्थापन (Demand Side Management) विधिद्वारा प्रणालीको लोड घटाउने/विस्थापन गर्ने	१. कार्यालयहरुमा विद्युतीय उपकरण (हिटर, एयरकण्डिसन) को प्रयोग कम गर्ने ।	२०६९ आश्विन मसान्त भित्र	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र सबै मन्त्रालयहरु	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	
	२. विद्युत गृहहरुको नजिकैको क्षेत्रहरुमा लोड सेडिङलाई कडाईका साथ लागू गर्न सम्बन्धित जिल्ला प्रशासनलाई उत्तरदायी बनाउने ।	२०६९ कार्तिक मसान्त भित्र	गृह मन्त्रालय	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, ऊर्जा मन्त्रालय	
	३. २०६९ कार्तिक १५ गतेदेखि साप्ताहिक ५ दिन कार्यालय सञ्चालन गर्ने (शनिबार र आइतबार बिदा गर्ने) ।	२०६९ कार्तिक १५ गतेदेखि लागु गर्ने	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय	सबै मन्त्रालयहरु	लोडसेडिङ अन्त नहुन्जेलसम्म स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय एवं अन्य अत्यावश्यक सेवा अन्तर्गतका निकायमा बाहेक अन्य निकायमा २ दिने बिदाको प्रावधान कायम गर्ने जसले वातावरण प्रदुषण समेत कम गर्न सघाऊ पुग्ने

मूल कार्यक्रम	कार्यक्रम	समय तालिका	जिम्मेदार निकाय/पदाधिकारी	सहयोगी निकाय	कैफियत
	४. अत्यधिक विद्युत चुहावट हुने क्षेत्रहरुमा दण्ड स्वरुप थप लोडसेडिङ् लागू गर्ने ।	२०६९ कार्तिकभित्र नीति सार्वजनिक गर्ने	श्री राजेश्वर मान सुल्या, महाप्रबन्धक, प्रसारण तथा प्रणाली संचालन*	श्री महाप्रबन्धकद्वय चिरञ्जिवी शर्मा पौडेल, उपेन्द्र देव भट्ट, वितरण तथा ग्राहक सेवा, नेपाल विद्युत प्राधिकरण*	
	५. विद्युतको अनाधिकृत प्रयोग गरे वापत कारवाही गरी ३% चुहावट नियन्त्रण गर्ने । औद्योगिक कोरिडोर र ठूला ग्राहकलाई विशेष ध्यान दिने ।	वर्षान्तसम्म नियमित गर्ने	श्री महाप्रबन्धकद्वय, चिरञ्जिवी शर्मा पौडेल उपेन्द्र देव भट्ट वितरण तथा ग्राहक सेवा, नेपाल विद्युत प्राधिकरण*	गृह मन्त्रालय	
	६. लाइट एमिटिड डायोड (LED) बत्तिको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्ने ।	२०६९ कार्तिक मसान्तदेखि	अर्थ मन्त्रालय	ऊर्जा मन्त्रालय	मूल्य अभिवृद्धि कर (VAT) र भन्सार महसुल छुट दिने
नेपाल विद्युत प्राधिकरणको वित्तीय स्वास्थ्यमा नकारात्मक प्रभाव पर्न नदिने	१. तापीय विद्युत केन्द्र संचालन गर्दा हुने घाटा रु. २ अर्ब ८० करोड तथा भारतबाट विद्युत आयात गर्दा नेपाल विद्युत प्राधिकरणलाई घाटा हुन जाने रु. २ अर्ब ६० करोड रुपैयाँ नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउने ।	आश्विन भित्र स्वीकृत गर्ने र नगद प्रवाहलाई व्यवस्थित गर्न कार्यतालिका बमोजिम निकास गर्ने	अर्थ मन्त्रालय	ऊर्जा मन्त्रालय	
	२. नेपाल सरकारतर्फबाट फरक रकम (घाटा) मिनाहा गर्ने ।	यथाशीघ्र	अर्थ मन्त्रालय	ऊर्जा मन्त्रालय	
चिनी कारखानाको बगासबाट उत्पादित विद्युत खरीद गर्ने	१. आवश्यक विद्युत खरीद बिक्री सम्झौता गर्ने ।	२०६९ कार्तिक मसान्तभित्र	श्री राजेश्वर मान सुल्या महाप्रबन्धक, प्रसारण तथा प्रणाली संचालन*	ऊर्जा मन्त्रालय	

मूल कार्यक्रम	कार्यक्रम	समय तालिका	जिम्मेदार निकाय/पदाधिकारी	सहयोगी निकाय	कैफियत
डिजेल वा फर्नेस आयलबाट विद्युत आपूर्ति गर्ने: (क) नेपाल विद्युत प्राधिकरणले स्वयम् प्लान्ट खरीद गर्ने (ख) रेण्टल स्किम अन्तर्गत विद्युत खरीद गर्ने (ग) मल्टिफ्यूल प्लान्ट निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरी सञ्चालन गर्ने (घ) थर्मल प्लान्ट (कोइला) बाट विद्युत आपूर्ति गराउन आह्वान गर्ने	१. २०० मेगावाटसम्म आवश्यक रहेकोमा सुरुमा २५ मेगावाट कनेक्सन गर्ने गरि आवश्यक विद्युत खरीद विक्री सम्भौता गर्ने ।	२०६९ कार्तिक मसान्तभित्र	श्री राजेश्वर मान सुल्या महाप्रबन्धक, प्रसारण तथा प्रणाली संचालन*	ऊर्जा मन्त्रालय	ऊर्जा मन्त्रालय/ नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट एक महिनाभित्र सम्बन्धित प्रस्तावहरु माग गर्ने जसमा छोटो अवधि राखेर टेण्डर आह्वान गर्ने
	२. वातावरण संरक्षण नियमावलीको अनुसूचि १ र अनुसूचि २ मा उल्लेखित जडित क्षमताको सिमा (थ्रेसहोल्ड) संशोधन गर्ने ।	२०६९ कार्तिक मसान्तभित्र	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	ऊर्जा मन्त्रालय/ नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट एक महिनाभित्र सम्बन्धित प्रस्तावहरु माग गर्ने जसमा छोटो अवधि राखेर टेण्डर आह्वान गर्ने
	३. प्लान्ट स्थापना गर्न नेपाल विद्युत प्राधिकरणले जग्गा उपलब्ध गराउने ।	२०६९ कार्तिक मसान्तभित्र	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	ऊर्जा मन्त्रालय	ऊर्जा मन्त्रालय/ नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट एक महिनाभित्र सम्बन्धित प्रस्तावहरु माग गर्ने जसमा छोटो अवधि राखेर टेण्डर आह्वान गर्ने
	४. नेपाल विद्युत प्राधिकरणले व्यहोनु पर्ने रकम नेपाल सरकारले शोध भर्ना दिने ।	२०६९ कार्तिक मसान्तभित्र	अर्थ मन्त्रालय	ऊर्जा मन्त्रालय	ऊर्जा मन्त्रालय/ नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट एक महिनाभित्र सम्बन्धित प्रस्तावहरु माग गर्ने जसमा छोटो अवधि राखेर टेण्डर आह्वान गर्ने

मूल कार्यक्रम	कार्यक्रम	समय तालिका	जिम्मेदार निकाय/पदाधिकारी	सहयोगी निकाय	कैफियत
	५. नेपाल विद्युत प्राधिकरणले इन्धन आपूर्ति छोटो छरितो प्रक्रियाबाट खरिद गर्ने वा आवश्यक परे ओपन जनरल लाइसेन्स (OGL) मार्फत भिकाउने ।	निरन्तर	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, नेपाल विद्युत प्राधिकरण	ऊर्जा मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	छोटो प्रक्रियाद्वारा खरिद गर्ने
	६. डिजेल प्लान्ट निर्माण कम्पनीसँग यथाशीघ्र ३० मेगावाटसम्मको र एक वर्षभित्र २०० मेगावाटको डिजेल प्लान्ट छोटो प्रक्रियाबाट खरिद गर्ने	४ महिनाभित्र	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, ऊर्जा मन्त्रालय, नेपाल विद्युत प्राधिकरण	ऊर्जा मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	उच्च गुणस्तरको सामान सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को छोटो प्रक्रियाद्वारा खरिद गर्ने प्रावधान बमोजिम गर्ने तेल आपूर्ति र वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनको प्रक्रिया सरलीकृत गर्ने
सौर्य ऊर्जा प्रणालीबाट विद्युत आपूर्ति गर्ने	१. अस्पतालहरु, सिंहदरबार क्षेत्र, राष्ट्रपति निवास, प्रधानमन्त्री निवास, हनुमानढोका क्षेत्र, पशुपति विकास क्षेत्र, आर्मी हेड क्वार्टर, प्रहरी प्रधान कार्यालय, सशस्त्र प्रहरी प्रधान कार्यालय आदिमा सौर्य ऊर्जा प्रणाली जडान गरी विद्युत आपूर्ति गर्ने ।	२०६९ मंसिर मसान्तभित्र	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र, निजी क्षेत्र	ऊर्जा मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	ऊर्जा मन्त्रालय/ नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट एक महिनाभित्र प्रस्तावहरु माग गर्ने जसमा छोटो अवधि राखेर गर्ने
	२. नेपाल विद्युत प्राधिकरणमा सौर्य ऊर्जा निकाय खडा गर्ने ।	२०६९ आश्विन मसान्तभित्र	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	ऊर्जा मन्त्रालय	ऊर्जा मन्त्रालय/ नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट एक महिनाभित्र प्रस्तावहरु माग गर्ने जसमा छोटो अवधि राखेर गर्ने

मूल कार्यक्रम	कार्यक्रम	समय तालिका	जिम्मेदार निकाय/पदाधिकारी	सहयोगी निकाय	कैफियत
विद्युतका ठूला ग्राहकलाई सार्वजनिक बिदाको दिन फरक-फरक गर्न लगाउने	१. औद्योगिक क्षेत्र, औद्योगिक ग्राहक, व्यापारिक प्रतिष्ठानहरूमा बिदाको दिन फरक गर्न लगाउने ।	२०६९ भाद्र मसान्तभित्र	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, औद्योगिक ग्राहक	ऊर्जा मन्त्रालय, उद्योग मन्त्रालय, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय	लोडसेडिङ न्यूनीकरण गर्न र वातावरणीय प्रभाव न्यून गर्न
नेपाल विद्युत प्राधिकरणको पुनर्संरचना गर्ने	१. विद्युत प्रसारण तथा वितरण कम्पनीको स्थापना गर्ने ।	२०६९ कार्तिक मसान्तभित्र	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, ऊर्जा मन्त्रालय	अर्थ मन्त्रालय, उद्योग मन्त्रालय	
दीर्घकालीन कार्ययोजनाअन्तर्गत जलाशययुक्त आयोजनाहरूको विकास प्रक्रिया अगाडि बढाउने	१. आँधी खोला १८० मेगावाट	आगामी ८ वर्षभित्र	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, निजी क्षेत्र	ऊर्जा मन्त्रालय	सार्वजनिक निजी साभेदारीबाट विकास गर्ने
	२. उत्तरगंगा ३०० मेगावाट	आगामी ८ वर्षभित्र	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, निजी क्षेत्र	ऊर्जा मन्त्रालय	सार्वजनिक निजी साभेदारीबाट विकास गर्ने
	३. नलसिंग गाड ४०० मेगावाट	आगामी ८ वर्षभित्र	नेपाल सरकार	ऊर्जा मन्त्रालय	विकास समिति गठन गर्ने
	४. बुढी गण्डकी ६०० मेगावाट	आगामी ८ वर्षभित्र	नेपाल सरकार	ऊर्जा मन्त्रालय	विकास समिति गठन गर्ने
	५. दुधकोशी ३५० मेगावाट	आगामी ८ वर्षभित्र	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, निजी क्षेत्र	ऊर्जा मन्त्रालय	सार्वजनिक निजी साभेदारीबाट विकास गर्ने
	६. पश्चिम सेती ७५० मेगावाट	आगामी ८ वर्षभित्र	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, निजी क्षेत्र	ऊर्जा मन्त्रालय	सार्वजनिक निजी साभेदारीबाट विकास गर्ने

मूल कार्यक्रम	कार्यक्रम	समय तालिका	जिम्मेदार निकाय/पदाधिकारी	सहयोगी निकाय	कैफियत
आवश्यक सेवा सञ्चालन ऐन, २०१४ को दफा ३ को उपदफा १ ले गरेको प्रावधान बमोजिम विद्युत सेवा/गृह, प्रसारण लाइन, वितरण प्रणालीको निर्माण तथा सञ्चालनसित सम्बन्धित कार्यहरु निर्वाध रुपमा सञ्चालन एवं निरन्तरताका लागि सबै प्रकारको शान्ति सुरक्षाको पूर्ण प्रत्याभूति दिने र हडताल वा कार्यमा बाधा उत्पन्न गर्न नपाउने गरी आयोजनाको तोकिएको स्थानमा आवश्यक सेवा सञ्चालन ऐन, २०१४ लागु गरी सुरक्षासाथ कार्यहरु सम्पन्न गर्ने ।	विद्युत गृह, प्रसारण लाइन, वितरण प्रणालीको निर्माण तथा सञ्चालनसित सम्बन्धित कार्यहरु निर्वाध रुपमा सञ्चालन एवं निरन्तरताका लागि सबै प्रकारको शान्ति सुरक्षाको पूर्ण प्रत्याभूति दिने र हडताल वा कार्यमा बाधा उत्पन्न गर्न नपाउने गरी आयोजनाको तोकिएको स्थानमा आवश्यक सेवा सञ्चालन ऐन, २०१४ लागु गरी सुरक्षासाथ कार्यहरु सम्पन्न गर्ने ।	तत्काल	गृह मन्त्रालय	ऊर्जा मन्त्रालय	यस कार्यले हालको लोडसेडिङ घटाउन सघाउ पुग्ने भएकोले

*६ महिनासम्म सरुवा नगर्ने नीति लिने ।